

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden pénteken 16 oldal terjedelemmel.

A „Magyar Néplap“ előfizetési ára: Egész évre 1 frt 80 kr. Fél évre — > 95 > Negyed évre — > 50 > Egyes szám 4 kr.	A „Magyar Néplap“ és „Mezőgazda“ előfizetési ára: Egész évre 3 frt — kr. Fél évre 1 > 50 > Negyed évre — > 80 >	Szerkesztők: LEPSÉNYI MIKLÓS és NÉMETH GELLÉRT.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. — Ide küldendők az előfizetési pénzek, valamint a lapba szánt mindennemű közlemény, és esetleges reklamációk. Egy 5 hasábos hirdetési nonparailsor ára 10kr.
--	--	--	--

Kormányképtelenség.

Nincs az a hazafi, akinek szívét össze ne szoritotta volna a fájdalom, mikor a honi viszonyok felől a külföldnek hallatlan tájékozatlanságát látta egy-egy nyilatkozatban. Mindent elkövettünk arra nézve, hogy ezt a tájékozatlanságot végre megszüntessük. Törekvésünk azonban csak részben sikerült. Legfőleg anynyira tudtuk vinni, hogy a külföld most már nem Ázsiában keresi Magyarországot, hanem a nagy Ausztria egy kis tartományának tekinti.

És ezt a lealázó sorsot még szerencsénknek kell tartanunk. Örülnünk kell azon, hogy a művelt külföld a mi honi viszonyainkkal ismeretlen, mert ha teljes tájékozottsággal bírna azok felől, — el kellene sülyednünk szégye-

Mária Annunciató főhercegnő a prágai Hradschinban levő nemes-alapítványi intézet apátnője.

nünkben. — A művelt külföld ugyanis elvül vallja azt, hogy minden nemzet olyan kormányt érdemel, amilyennel bir. Ha már most ismernék künn a mi kormányunkat, ha tájékozva lennének a felől, hogy Magyarország legfőbb méltóságát olyan férfi visei, aki másutt legfőleg pandurkáplárnak volna jó: vagy olyannak tartanak e jobb sorsra érdemes nemzetet, melynek csak szolgaság való, vagy olyannak, amely félvad állapotban van és csak mogyorófa-pálcával tartható féken.

Bármily fájó, bármily lealázó legyen tehát a honfira nézve az, hogy hazája felől a külföldön még ma is olyan nagy tájékozatlanság uralkodik, mégis inkább kell kívánnia a főnálló helyzet vál-

Szíves bizalommal kérjük tisztelt elbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folytonos terjesztésére, mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani.

Szerk.

tozatlanságát, mint azt, hogy a polgáriassult nemzetek megismervén belviszonyainkat, minket szolgaságra teremt népnek tartsanak.

Vagy ugyan miféle ítéletet formálhatna felőlünk a külföld, ha figyelemmel kísérné belkormányzatunkat és látná egyfelől azt a képtelenséget, amelyet kormányunk öröklött hivatalában tanúsít, másfelől pedig azt a hallatlan erőszakoskodást, amelynek segítségével életét tengeti?

Nem kellene-e elítélnie azt a nemzetet, mely képes eltérni, hogy évtizedeken keresztül egy párt uralkodjék fölötté?

Nem kellene-e rabszolgaságra méltónak tartania azt a népet, mely eltúrte, hogy kifejezett akarata ellenére — alkotmányosnak mondott — országában törvényeket gyártanak és tiltakozása dacára azokat végrehajjták?

Oh, örüljünk neki, hogy a külföld nem ismer minket. Így legfőlebb abban a hiszemben él, hogy a magyar nem önálló nemzet, amugy pedig rabszolga népnek tartana bennünket.

Mert olyan botrányos állapotok, amilyenek jelenleg nálunk vannak, sehol másutt nem találhatók az egész világon. A kormányzásra képtelen érdek-társaság úgy összeforgatott tövével hegyével mindent, hogy immár maga se ismeri ki magát. A mindegyre aggasztóbbá váló jogfosztások, erőszakoskodások és törvenytörések miatt panasztól hangzik a parlament és az egész ország. A józanabb politikusok már olyan aggodalomnak is adtak kifejezést magában az ország képviselőházában, hogy ez a kormányképtelenség, mely rendet csinálni nem tud, a rendtelenséget azonban mindegyre növeli: előbb-utóbb forradalom elé fogja állítani a nemzetet.

Az érdektársaság azonban csak neveti a hazafiak aggodalmát s gunyt csinál azok nemes érzelméből. Ha egyik vagy másik tagja megbénul, kiegészíti magát és tovább folytatja üzemeit. A Tisza környezetében van egy nagy melegágy, mely buján tenyészt a kormányzó érdektársaság részére szállítandó anyagot. A Tisza-párt, mint érdekszövetkezet, gyári raktárt rendezett be a szabadelvű körnek nevezett helyiségekben, amely raktárban nagy választékot tart készen főispán-, kormánybiztos-, államtitkár- és miniszter-vállalkozókból. A cselédszerző intézet szépen virágozik, a kereslet évről-évre növekszik, a részvények szilárdan állnak, mert az osztalék magas. A cselédek azonban, akiket az a cselédszerző intézet az ország szolgálatába szerződött és elhelyez, nem csak nem felelnek meg a kívánalmaknak, hanem határozottan hasznavehetetlenek. Semmiféle dologhoz nem értenek, durvák, hazugok, önféjűek és követelődzők, mellette úgy bánunk kenyéradó gazdájukkal az országgal és a nemzettel, mintha

ők lennének az urak és amazok a szolgák, a miniszterek.

A jobb hazafiak végre türethetetlenek találták ezt az állapotot és néppártja szervezkedve annak megszüntetésére törekednek. Elhatározták, hogy azt a két nagy cseléd tartó gazdát — az országot és a nemzetet — megszabadítják e mihaszna szolgáktól s a legjellemesebb férfiakat kommandálják be szolgálkuk, hogy végre valahára kikászolódjunk e szégyenteljes állapotból.

Mert valóban pirulnunk kell azok fölött, amik itt történnek. A minap például megesett az, hogy egy képviselő bizonyos dolgokban kérdőre vont egyszerre három minisztert a parlamentben és a három helyett föláll prókátoroskodni egy negyedik, akit senki se kerdezett. S még ez nem volt elég. Mert mikor a képviselőház megütközött a szokatlan merészség fölött, hogy valaki bujtatni akarja a felelősséggel tartozó minisztereket: fölállt a miniszterelnök s egyszerűen kijelentette, hogy tulajdonképpen ő általa beszéltetett, mikor a fogadatlan prókátor szólott.

Zajhoz szokott képviselőházunk is ritkán látott olyan viharos jelenetet, amilyent ez a tolokodás előidézett. Az egész ellenzék valósággal tombolt elkeseredésében és szégyenében, hogy így mernek vele bánni. A vihar azonban kitorombolta magát a nélkül, hogy a miniszteriumot elsöpörte volna. A mi képviselőtestületünk nem alkalmas arra, hogy a miniszteriumot fölfüggesztesse, vád alá helyezze. Miatta tarthat a kormányképtelenség tovább, ő nem képes oly magasra emelkedni, hogy a tehetetlen fajankók uralma alól az országot fölszabadítsa. Mostani összeállításában olyan a mi parlamentünk, hogy talán ha az ország általában való eladására vonatkozó javaslatot terjesztenének eleje, még azt is nagy többséggel szavazná meg. A részletes eladás már ugyis sikerrel folyik. Ausztria és a zsidóság már régóta előlegezgetnek az ország tulajdonjogának megváltására. Ausztria már kétszer is adott egy-egy „és“-t, a zsidóság pedig egy-egy tüntetést.

Szerencsénk, hogy a néppárt rohamosan erősödik a kufar szabadelvűek és zsidók minden fondorkodása dacára is és talán rövid időn képes lesz rá, hogy e kalózoaktól a magyar közélet tengerét megtisztítsa.

POLITIKAI HIREK

Szemnecz Emil megkegyelmeztetése. A zsidóliberalizmus egyik rettegett remenek, a „M. A.“ felelős szerkesztőjének, akit a zsidó esküdtszék Lepsényi után

egy hétre, hatalmas és mindeneket meggyőző védőbeszédje dacára szintén elítéltetett, még pedig *nyolc* hónapi államfogházra: a király megkegyelmezett. A zsidó-liberalizmus három áldozata: *Klebensperg* Zdenko gr., *Szemnecz* Emil szerkesztő és *Lepsényi* Miklós közül tehát kettő már szabad lábon van a jóságos király kegyelméből. Nem rajta mulik, hogy a harmadik hatodik hónapja szenyved a börtönben. Különben ket hét mulva ő is itthon lesz már.

Az egyházpolitika hatása. Akiben a vallásosságnak csak egy szikracskája van is, éri, hogy az egyházpolitikai hajszá első sorban a hit, a vallás ellen irányul. S az ilyen nemesen érző kebelnek kétszeresen fáj a lelketlen hajszá s nem a vallásüldözőkhöz, hanem azokhoz csatlakozik, akik a vallásosság, a hit megvédelmezésére fegyverkeznek. A legközelebb üzött egyházpolitikai hajszában igen sok hívő lélek keble megtelt keserűséggel, különösen azon felekezetibeliek közül, akiknek lelkeszei nem a szentségek megmentésén fáradoznak, hanem a szentségtipró kormány diadalszekerét húzzák izzadva. Ilyen lelki nyugalmat kereső két vallásos keblű főúr tért legközelebb az üdvözítő egyház kebelébe. A két főúr neve *Vay* Gábor és *Vay* László. A református tévelyből tértek vissza a kath. anyaszentegyházba. A Szentlélek Isten, aki fölvilágosítottuk és vezérük volt, legyen ótalmazójuk is a buzó főuraknak.

Wlassich Gyula zsidai kétségbeesítő a jövőző Magyarország sorsa. Most már nyíltan tolják előre a zsidóságot a legtekintélyesebb polcokra. *Wlassich* kultuszminiszter a közoktatásiügyi tanácsot csupa zsidókból szervezte össze. Közig és *Alexander Bernát* nevű zsidók kényszerítették *Wlassich*ot, hogy fogadja el tagokul azokat, akiket ő ajánlanak. *Wlassich* engedelmessékedt s a király elé terjesztette a listát, hogy nevezze ki a király a tanácsba azokat, akik ott felsorolva vannak. Ime a következők: *Kármán* Mór (ezelőtt *Kleinman*), *Alexander Bernát*, *Beke* Manó (eze őtt *Becker*), *Simon* Zsigmond (ezelőtt *Steiner*) *elbádó*. (ezelőtt eladó volt.) *Bánóczy* József (ezelőtt *Weisz*), *Goldzieher* Ignác, *Marczali* Henrik (ezelőtt *Morgenstern*), *Szilassi* Mór (ezelőtt *Sonnenfeld*), *Bojgó* Samu (ezelőtt *Steiner* bolgyó zsidó), *Füredi* Ignác (ezelőtt *Führer*) *Bein* Károly és *Pauer* Imre. A receptió ime, már kezdi mutogatni a fogaféherét. Mily alattomos ravaszsággal lett össze állítva ez a listát, — ameytet a felség helyben hagy. Hisz ha valaki elolvassa ezt a listát, a hemzsegő sok magyar név után, azt hiszi, hogy csupa nemesből áll a tanács. Mert persze a listában nem kerestették a tulajdonképpeni nevet a hamis után, mint azt mi tettük. Nyomnak bennünket hátra, keresztényeket. Ilyen listákban még majd csak ezután gyönyörködhetünk igazán, mert, hogy zsidó miniszterünk lesz, annyi bizonyos. De hát vissza, hallgassatok, ti sötétség szellemei! Ne izzagass te néppárt! Hagyd haladni Magyarországot a felekezetenélküli haladás útján. Éjjenek a zsidók!

Országgyűlés.

November 6. Az 1896-ik évi költségvetést tárgyalták. *Hegedüs* Sándor, a költségvetés bérese, ajánlotta persze, hogy fogadják el a kisórándó milliókra vonatkozó javaslatot. *Hely* Ignác megátmadta a kormányt, hogy ő általánosságban sem szavazza meg a javaslatot, amire jónak látta *Bánffy* Dezső felállni és megint kacagásra birni az ellenzékét, szónoki sületlenségeivel. Azt mondta ugyanis *Heif* ama szavaira, hogy mond-

jon le a miniszterelnökségről, hogy ő még nem látta elérkezettnek az időt erre, — de biztosítja *Heif*t, hogy menni fog, ha az országnak többé nem használhat, (óriási kacagás). Nem látja, — ugymond — az időt elérkezettnek arra, hogy mint *szerecsen*, munkáját végezve menjen. (Viharos derűtség. Percekig nem tud szólni). A *szerecsen* diszpolgár, aki a kacagás bombáját eme sületlen szavaival beledobta az ellenzékbe, még *Festetich* lemondása ügyében is szólt, lemondása okát miniszter társaival bizonyos ellenkezés folytán történtnek jelezve, de az ellenzék rendkívül zaja leülésre kényszerítette az önbevaló fekete *szerecsen*. *Horánszky* eselen bírálat alá vette a kormány pénzügyi politikáját. *Polonyi* a balmazújvárosi kivándorlótak ügyében, *Bessenyei* a temesmegyei telepesek insége ügyében interpellálta meg *Perce* minisztert, aki az ő ügyességével állított és tagadot egyszerre üres válaszában. Ezzel vége volt az ülésnek.

November 7. A költségvetés tárgyalását folytatták. Első szónok volt *Bujanovics* Sándor, aki bebizonyította újabban egy hatalmas szónoki beszéddel, hogy mily nyomoruságban van ma az ország. A nagy tetszéssel fogadott beszédre *Lukács* László miniszter felelt, egyúttal *Horánszky* beszédére is, ugy amint a kormány szokta, hideg közönnyel, helytelen frázisokkal. *Makkfalvay* Géza, rögtön ráduplázott, és kimutatta, hogy a kormány hamisítja a választási lajstromokat, hogy megöli a népben a hitet, az alkotmány, a törvény iránti tiszteletet. Nagy tetszést és tapsokat aratott *Makkfalvay* e jeles szónoklata. Utána gróf *Szapáry* Gyula szólt, kimutatva, hogy az új rend mily jogtalan baszkodásokat szült, hogy a községeket mennyi igaztalan költség terheli és kijelenti, hogy nem viseltetik bizalommal a kormány iránt. Élénken megéljeneztek. A 48-asok részéről *Szinay* rosszalotta a kormány hatalmaskodásait, míg *Bernáth* Béla a földművelésügyi minisztert interpellálta meg a károsult szőlőbirtokosoknak adandó állami kedvezmény ügyében. Ülés vége két óraker.

November 8. A vallás szabad gyakorlatáról szóló főrendiházi üzenetet vették tárgyalás alá. *Kovács* Albert kijelentette, hogy pártja nem hajlandó ma sem törvénybe írtatni a felekezetenélküliséget. Gróf *Csáky* Albin hozzájárul a módosításokhoz, hogy „béke“ legyen. *Vajay* István ellenezte a pogány törvények behozatalát és zavarba hozta a ven Tiszát, a ki egyszerűen tagadott. Röviden szólt *Wlassich*, majd *Kolozsvári Kiss* István a nazareusok es baptisták ügyében nagy derűtséget kelte zavart beszédével. Végül *Hermann Ottó* akadékoskodott, aki után a budget vitához *Sághy* Gyula szólt hozzá nagy tetszéssel.

November 9. A költségvetés tárgyalását folytatták. Hozzá szólt *Molnár* József elítélőleg. *Perczel* Dezső *Szapáry* Gyula grófnak felelt. *Babó* Emil beszéde után *Polonyi* Géza interpellálta a kormányt a hadügyminiszternek a polgári kötes életbeléptekor kiadott alkotmány ellenes rendeletére vonatkozólag. Nagy vihart idézett elő *Erdély* igazságügyminiszter helyett *Fehérváry* akart válaszolni, de lezúgták. Ezután *Bánffy* próbálkozott meg felelni. Neki már mindegy, ugy is figurája a háznak. mondott egy pár sületlenséget. *Erdély* miniszter nevében a mely után szavazás alá bocsájtani kívánta a választ, tudomásul veszik-e vagy nem. (Nála a többség) Erőszakoskodott, hogy az ő válasza, ami semmit sem tartalmazott, tudomásul vétessék. Ekkor jött *Erdély* Sándor igazságügyminiszter és azt mondta, hogy az az ő ügykörébe tartozik és válaszolni fog. Dühbe jött *Bánffy*, hogy a saját minisztere főzi le és rá kiabált fenyegetőleg *Erdélyre*, hogy nem engedi felelni. E fölött hát, hogy *Bánffy* felelete, akihez nem tartozik az ügy, kielégítő-e,

és Erdély akihez az ügy tartozik válasza a mely válasz meghazudtolta az elnököt, meghallgatható-e, a 11-iki ülésen szavaznak. Botránys komédia amit az országgal csinálnak.

November 11. Mint előre el lett határozva, e napon először is megtörtént a szavazás. Mondanunk sem kell, hogy a ház többsége Bánffy választásának tudomásul vételét megszavazta. Hogy nem pirul az arcuk a szolgalelkű mamelukoknak, nyomorult koncert ily alacsony dolgokat elkövetni. Ezután kijelentette Erdély Sándor igazságügyminiszter, hogy annak idején azért még is fog választolni. Ezzel aztán helyre lett ütve a csorba. A hűvelejtű Bánffy már Erdélyt is kidobta volna a miniszteriumból, mint Festeticet, ha rá nem ijesztenek a ravaszabb mamelukok, hogy akkor esetleg feloszolhat az egész miniszterium. Szörnyen megijedt erre, hogy akkor nem lesz többé kormányelnök, behuzta hát a fülét és hallgatott. Így aztán igazsága lett mindháromnak, habár mindhárom mást hazudoit is. Ugron Gábor szót emelt, hogy szégyen gyalázat amint az igazságügyminisztert hallgatásra bírták, úgy bántak vele mint valami cseléddel. Az ellenzék zúgótt és éljenzett, Szilágyi dühöngve rázta a csemetyűt. Ezután képviselőházi alelnökké megválasztották még Teleszky Istvánt, mire a ház felosztott.

November 12. Folytatták az 1896. évi költségvetés tárgyalását. Hozzá szóló Szluha István, derekas beszédben indokolta meg, hogy miért nem fogadják el a javaslatot, utána Meskó László, Kossuth Ferenc, Szalay Imre és Ragályi Lajos szóltak hasonló értelemben. Ragályi beszédét minden oldalról megtapsolták, az kellett e napon a legnagyobb figyelmet.

A néppárt erőpróbája.

A megyebizottsági tag-választások alkalmával világosan kitűnt, hogy a néppárt országsszerte el van terjedve és nem csak lelkesülni tud, hanem tenni is. Kitűnt továbbá, hogy a néppártot se megfélemlíteni, se megvesztegetni nem lehet, legföllebb elárulni, eladni Judásbéren. A néppárt oly tömören van szervezve a legtöbb helyen, hogy semmiféle külső támaszával megbontani nem lehet. A most folyó választásoknál kitűnt, hogy az ellenfél semmi kiméletet nem ismer, mikor a néppártól van szó. De kitűnt az is, hogy a néppárt képes lesz az ellenségeivel elbánni, csak a jó barátaitól mentse meg őt az Isten. A liberalizmus csak a korrupció mocsarában tud tenyészni, a liberalizmus hosszú uralma alatt tehát e piszkos mocsár oly kiterjedést nyert, hogy már mindent elnyeléssel fenyegetett. A megyebizottsági választások remelnünk engedik, hogy a közeli veszedelem szerencsésen elmulj, mert a néppárt képes lesz a korrupció fertőjét lecsapolni, kiszáraztani és talajt készíteni a politikai és kormányzati becsületességnek.

A megyebizottsági tagok választásának lefolyásáról és azoknak előzményeiről száz meg száz értesítést kaptunk, melyeknek mindegyikéből csak az tűnik ki, hogy a tisztogatás munkája hatalmasan megkezdődött. Igaz, hogy az most még csak a megyeházák termeire terjed ki, de annak idején majd az ország házában is fogantosságot fog.

A tisztogatás munkája a mi értesüléseink szerint föltűnőbb eredményeket a következő helyeken képes fölmutatni: *Fóthon*, ahol a zsidóliberalisok minden erőlködése dacára is a néppárt győzött. Megválasztották *Benkő István* és *Tanács József*. E helyen a néppárt

győzelme főleg Zs. Dudás János és Frigel János érdeme. — *Verebélyen* csupa néppártiak választottak meg. A fényes győzelem az ellenfelet annyira megvakította, hogy kezdetben mint a vak légy a falnak, ment neki mindennek; végre elszégyenelte magát és szégyentől lángoló arcát azóta — úgy mondják — egy „*Bars*” című zuglapocskával takargatja. — Igen érdekes volt a *pinkamindszenti* választás is, amelyen a néppárt jelöltjeinek mindegyike többet kapott 300 voksnál, míg ellenben a hivatalos jelöltek csak 9—17 szavazatig tudták fölvenni. Pedig ugyancsak folyt a korteskedés serényen. De hát mikor nem lehetett embert fogni a potya italra, — hiába. A csufos kudarc nagy levertséget szült Izraelben. A zsidóliberalisok már most felnek a képviselőválasztásoktól, mert érzik, hogy azok is éppen így fognak lefolyni; és hogy szavazó polgárt azoknál se fognak vásárolhatni se pénzen, se italon. Hát bizony nem is oktalanul félnek, mert nincs könnyebb mint megtörni a hatalmukat, csak férfiaknak kell lennünk és össze kell tartanunk. — *Szőlős-Györökön* a szolgabíró sehogy se volt megelegedve azzal, hogy a polgárok néppárti tagot is választottak s megfenyegette őket, hogy választásukat meg fogja semmisíttetni. Erre azonban még a nem néppárti választók is kijelentették, hogy azon esetre liberális jelöltre egyáltalán szavazni se fognak még ők se. — Az *ugodi* választás eseményének van egy kis vonása, mely föltöbb jellemző az ellenfélre nézve. Egy K. I. nevezetű polgár maga írta meg nekünk, hogy mivel ő nem szavazott a hivatalos jelöltre: Lamp erdész azzal fenyegette meg őt tanuk előtt, hogy ha ki mer menni az erdőre, elteszik őt láb alól. — *Horvát-Kimlén* három néppártit választottak. A hivatalos jelöltek csupán 15—16 voksot kaptak. E választásnál a lébényi jegyző odáig merészkedett, hogy a halászi-i káplánt durván szidalmazta és rágalmozta, ami fölött a nép annyira fölháborodott, hogy a magáról megfélemedezett jegyzőből menten lépést csinált volna, ha a bántalmazott káplán közbe nem lép és a népet le nem csendesíti. Az ügynek különben folytatása lesz. — *Mező-Kövesden* azt a furfangot vette elő a zsidóliberalis hivatalos párt, hogy csupa kath. vallásúnak keresztelt jelölteket állított megyebizottsági tagokul. A nép azonban nem ment lépésre és a hivatalos munkatörvényesek helyett derek, megbízható vallásos jelölteket állított, akiket aztán győzelemre is segített.

Aláírhatjuk-e?

Az ugynevezett *polgári házasság anyakönyvi bejegyzésének aláírásáról akarok szólni.*

Az új törvény szerint a jegyesek elmennek a polgári anyakönyvvezetőhöz és miután őket a polgári törvény értelmében házastársaknak nyilvánítja: bejegyzik az esetet a saját anyakönyvébe, melynek végén a tanuk és a jegyesek aláírására hely van hagyva. De hát aláírhatják-e ezek *hitük megtagadása nélkül*? A tanuk igen is, mert ők csak azt bizonyítják, hogy ezen jelentkezésnek — a minék mi keresztények a polgári házasságot tartjuk — szem és fültanui voltak. Hát a jegyesek? Határozottan válaszolom, hogy ők nem; mert ha ezt megteszik, hitüket tagadják meg! Ott ugyanis, a hova nevüket kellene írni ez áll: *A férj aláírása* (kézjegye) . . . *A feleség aláírása* (kézjegye) . . . Ha tehát nevüket odairják, *férj és feleségnek vallják magukat*. Ez pedig nem igaz; mert ők Isten, és minden ker. katolikus ember — sőt még a bpesti rabbi szerint is — csak *jegyesek* és ha mégis az új törvény szerint *férj- és feleségnek írják magukat, akkor hittagadók.*

De hát talán „muszaj” aláírni? Talán enélkül egyháziilag össze se lehet kelni? Én azt mondom, nem „muszaj”; és a jegyző senkit se tarthat vissza az Isten színe előtt való egybekeléstől, ha az ő anyakönyvét nem írná alá. Bizonyosságom pedig maga az új törvény és a miniszteri rendelet. Az állami anyakönyvekről szóló törv. 22. §-nak 5. pontja szerint ugyanis a bejegyzésnek tartalmaznia kell: „a megjelentek aláírását, s ha írni nem tudnak vagy nem képesek: kézjegyüket, vagy az okot, a mely miatt a bejegyzést alá nem írták.” Ugyanezt mondja szórul-szóra az 1895. évi 21.243. szám a. igazságügyi-miniszteri utasítás 70 §-nak 11. pontja is. Tehát nem „muszaj” aláírni; de ezen esetben a megtagadás okát kell bediktálni. És így a polgári anyakönyvvezető senkit se kényszeríthet arra, hogy magát „férj” és „feleség”-nek írja alá, mikor hite szerint ez hazugság!

Mit tegyenek tehát a jegyesek, midőn az anyakönyvvezető felszólítja őket az aláírásra?

Feleljék: A törvény erre nem kötelez, tehát nem is tesszük meg; de az okot megmondjuk; tessék bejegyezni, hogy az aláírást vallási meggyőződésből megtagadtuk. És tudod-e ker. atyámfia, hogy mire lesz ez jó? Arra, hogy nem irsz alá hazugságot és nemcsak, hogy nem tagadod meg hitedet, de arról még fényes bizonyosságot is tesz ország-világ előtt.

És ha farmatringos papod hepciáskodni kezdene, s nem akarna „tanusítványt” adni, a mely nélkül pedig plebánosod nem eskedhet meg, csak mondd meg neki, hogy ismered ám az áll. anyakönyvekről szóló törvény 14 §. c. pontját is, mely az ily fajta basákat a szolgabíró oltalmába ajánlja, hogy az új husz koronásokkal — ha másként nem, legalább büntetésből — megismerkedhessenek.

Mészáros Kálmán káplán.

Lepsényi Miklós fogadtatása.

— A százás bizottság intézkedései. —

A százás bizottság e hó 10-én vasárnap delután tartott újabbán ülést. Oly impozáns, mint ez a legutóbbi ülés, még nem volt egy sem. A terem zsúfolva volt, a bizottság teljes számban együtt volt. *Becsey* alelnök megnyitotta az ülést, amely után a titkár egyenkint előadta a tárgysorozatát. A Széchenyi-téren november 17-én megtartandó gyűlést nagy lelkesedéssel hagyták helyben, a megnyitás óráját pontban 2 órára tüzték ki. Titkár ezután felhívta a bizottságot, ajánljon saját kebeléből embert a nagygyűlésnek, aki a bizottság részéről fog Lepsényihez beszédet intézni. Nagy lelkesedéssel bizták meg *Biró* Zoltánt a beszéd megtartásával. Titkár ezután bemutatta az elkészült bankett-jegyeket. Előadta, hogy a vacsora három fogásos lesz s az arra szóló jegyek belépéssel együtt 1 forintért kaphatók. A helyszínén azonnal 225 jegy kelt el. A bizottsági tagok nagy része azonban a terem túl zsúfolása miatt nem kaphatott jegyeket s így ez uton értesíti a bizottság a jelenvoltagekat, úgy a meg nem jelenteket is, hogy jegyeket leszámolásra naponta átvehetnek a titkári hivatalnál.

Az ülés folyamán zugó éljenek között számolt be a titkár, szegedi utjának eredményéről. Elmondta a fogházban történt rövid egy órai látogatásának eredményét, a halvány, szenvedő Lepsényi szigoru életmódját, amely beszéd alatt ki-kitört a csillogó könny a bizottság tagjai között. Kijelentette, hogy Lepsényi üdvözli testvéreit, jelen lesz a banketten. Azután fel-

olvasta egy levelét, melyet a bizottsághoz intézett, most már személyesen kézbesítve, miután a titkárság levelei nem jutottak kezeihez. A levél felolvasása után mintegy öt percig senki sem tudott szóhoz jutni. Kitérő éljenek fogadták a rab Lepsényi sorait és zugás között hallatszott fel a sok áldó kívánat, mely őt illette.

Az éljenzés lecsillapulta után bejelentette a titkár, hogy a budapesti kath. legényegylet szintén csatlakozott a bizottsághoz. Éljenzéssel fogadták a lelkes kath. legényegyletet kebelükben.

Ezután a könyvkötői szakértő bemutatta az albumlap rajzát. Az album a hét folyamán már munka alá került. Elhatározták, hogy e hó 20-ától fogva közszemlére lesz kitéve Oberbauer A. utódai egyházi szerkeskedés váci-utcai üzletének kirakatában, egész december hó elsejéig, ahol mindenki megzemlélheti.

Az album lapjait egy lelkes költemény *Maróthy* Jánostól és egy üdvözlő felirat fogja betölteni, a jelentkezett rendező bizottság összes tagjainak arany betűkkel nyomott névsorával.

Az albumra befolyt költségek még nem fedezték az előirányzott kiadást.

Az albumra a helyszínén azonnal megindult az adakozás. A költségekre adakoztak: Varga Kunigunda és Róza 30 kr., Varga Józsefné 30 kr., Polinger Józsefné 50 kr., özv. Szervinszky Anna 50 kr., Piriti János 40 kr., Belko József 50 kr., Szekerász István 50 kr., Szanda József 50 kr., Krajcsok János 50 kr., Tóth István 50 kr., Gyurosovits Antal 2 frt, Janik Ferenc 50 kr., Varga Ágoston 40 kr., Lechner Julia 50 kr., Róza 25 kr., Lipták János 20 kr., Schödl Gyula 1 frt, Feicht Mária 50 kr., Stefán Györgyné 1 frt, Sztipán Lujza 1 frt, Farkas Jánosné gyűjtése: Jozsef Anna 30 kr., Alexi Antónia 30 kr., Esmér Mária 30 kr., Schmidt Teréz 10 kr., összesen 1 frt: Fekete József 50 kr., Schmitt György és neje 1 frt, Oberhauser Eleonora 30 kr. összesen 15 forint 45 kr.

Az ülést ezután az elnök feloszlatta. Vitatkozva osztottak szerte az ülés tagjai, hogy november 17-én találkozzanak ismét.

*

Katholikus polgárok! Egyesületek, körök, társulatok, családok! Jöjjetek a vasárnap delután tartandó gyűlésre tömegesen fel meghívóinkat már szétküldöttük. Vidékről, akik megjelennek, jelentsék be írásban a titkárságnál. A gyűlés terem ajtai minden igaz katholikusknak nyitva állanak. Jöjjetek!

*

Bankett-jegyek naponta reggeltől estig egy forintjával kaphatók a titkári hivatalnál. (Práter-utca 44 sz.) A nagy gyűlésen a gyűlés pénztárnoka a bejáratnál fog helyet foglalni, jegyeket a bankettre, a rendes áron nála is lehet azon alkalommal kapni egyesével és csoportjával. A helyszínén a pénztárnok az album költségeire elfogadja az adakozásokat is.

*

Felhívjuk teljes rendező bizottságunkat, hogy akik még bankett jegyet nem kaptak, jelentkezzenek a titkári hivatalnál, ahol *Deák* Ferencz pénztárnok azt ki fogja adni. Lehet saját használatra egyesével is vásárolni, de készségesen adunk kívánatra annyit a mennyit kérnek, azon feltétel alatt, hogy azt november 29-én délig le kell számolni. Akinek barátai, ismerősei vannak, vegyen magához annyit a mennyit azok között eladhatni gondol, — november 29-ikén, tehát utólag azután le fog számolni vagy a visszamaradt jegyekkel, vagy az eladott jegyek árával.

*

Az album költségeire adakozásokat elfogad *Gelsei Biró Zoltán* titkár (VIII., Práter-utca 44 szám.)

A nőbizottsághoz is van néhány szavunk. Jólelkű katolikus magyar nők Vegyetek méterszámba keskeny nemzeti szalagot, öltösetek csokorba, ha mindegyitek csak tizet csinál, üdvös szolgálatot tettek a bizottságnak. Nagyon olcsó a keskeny szalag, hisz meg sem érzitek mint kiadást. Csináljatok csokrokat és bűldjétek, vagy hozzátok be a titkári hivatalhoz. Csináljon öreg, fiatal, apraja, nagyja, lányok és menyecskék és egy csoportban ki fogjuk osztani a pályaudvaron megjelent nőknek.

Magyar nők! Ti áldozatkészek, ti angyalok voltatok mindenkor, minden egy-egy csokor, egy-egy tepés a vérző honfi szívekre, kik az elteltet és az elítélben Krisztus urunk szent tanainak eliprását sratják.

Ott fogjuk viselni melleinken a ti áldó kezetek munkáját, előre, csináljatok nemzeti csokrokat, az Isten áldása leend önzetlen munkatokon!

Megirtuk már, hogy Lepsényi Miklós nem jöhet haza elsején, hanem csak másodikán. December 2-án pontban 10 órakor ül Szegeden vonatra és a váci-körúti nyugoti pályaudvaron egy óra 25 perckor száll ki.

A gyorsvonat a következő helyeken áll meg:

Szegedről indul	10 órakor
Kisteleken megáll	10 óra 35 perckor, 1 percig.
Félegyházán	11 „ 05 „ 1 „
Kecskeméten	11 „ 30 „ 2 „
N.-Kőrösön	11 „ 50 „ 1 „
Czeglédén	12 „ 05 „ 5 „
Albert-Írsán	12 „ 35 „ 3 „
Kóbányán	01 „ 15 „ 1 „

és Budapestre érkezik egy óra huszonöt perckor. Ez a vonat hozza haza körünkbe Lepsényi Miklóst.

Félegyházáról értesültünk, hogy mintegy háromszázan fognak kivonulni fogadtatására a pályaudvarhoz.

A bizottság részéről küldöttség fog eléje kivonulni.

A rendező bizottságba minden katolikus belephet. A belépést jelentse be írásban a titkári hivatalnál, ahol a bizottság névjegyzékébe fog iktattatni.

A 17-iki gyűlést a titkári hivatal a rendőrségnél már írásban bejelentette.

Tartózkodjunk lehetőleg politikai nyilatkozatokat tenni a gyűlésen, nehogy a rendőrség, aki sanda szemmel nézi mozgalmunkat, — belénk kapcáskodhassék.

Fischer Ágoston Ipoly-Szécsénkei plebános meleghangu levelet küldött hozzánk, amelyben jelzi, hogy a fogadtatáson, bár a rorátékkal el van foglalva, meg fog jelenni.

Kért egy bankett jegyet, s tudatta, hogy a Szent Alajos társulat üdvözlését küldi Lepsényinek, vétessék az is programmba.

Az ottani Szent Alajos társulat negyvennégy tagja jön fel a fogadtatásra. Több vidékekről is jelentkeztek ily dicséretre méltó buzgalommal.

TÁRCA

A feszület.

A „Magyar Néplap” számára írta. Maróthi János.

Végére jártak már az árverezésnek; az adó végrehajtó, a becsüs, meg a sovány díjnok ásitozva tettek eleget számalmas kötelességüknek. Az árverező közönség tömött sorai mindinkább ritkultak és a kik továbbra is ott maradtak, a komor, belthajtásos kastélyszobában, azokat főleg a kíváncsiság tartotta vissza. Volt még a zsebükben egy pár fölösleges krajcár és ugy hitték, holmi limlomot olcsó pénzen tán még megszerezhetnek maguknak.

A sovány díjnok valahonnan a sarokból kihalászott egy rézből való feszületet és átnyújtotta a végrehajtónak. Az adóvégrehajtó viszont a becsüsnek kézbesítette, ki fitymálva forgatta kezei között és olyasvalamit mormogott kócos bajusza alól, hogy ez a „jóság” fakóvát sem ér.

— Egy feszület! Kikiáltási ára husz krajcár!

Senki se jelentkezett erre a vételre és a becsüs már-már azon volt, hogy a feszületet a sarokba vesse, midőn egy természetes uri ember közeledett a hivatalos asztal fele és azt mondta: „tartom.”

Végrehajtók mosolyogva adták át neki a kívánt tárgyat és midőn — kezében a feszülettel — kifelé tartott a szobából, voltak olyanok, akik halkán kacagtak.

Rózsa Bertalan — így nevezték azt az embert, ki a feszületet megvette, — nem ópen vásárlási kedvvel jött az árverezésre, de amint észre vette, hogy a jelenlevők között nincsen senki, a ki a feszület iránt némi tiszteletet tanúsítson, erkölcsi kötelességének vélte, azt megövni a fitymálókkal szemben.

Odahaza a feszületet tiszta örömmel vette kézről kézre a familia és Rózsa Bertalannak egy forró hitvesi csók lett a jutalma e nemes cselekedeteért. A gyermekek — nem bírván a feszület jelentőségének tudatával — azonnal játszadozni kezdtek a rézkeresztel, zsinórt kötötték rája és húzták maguk után mint a kis kocsit szokták húzni.

— Gyí, te sárگا!

Pista gyerek volt a ló, Jóska pedig a nógató kocsis.

Édes anyjuk azonban rémüldözve vette ki kezükből a szent jelvényt, leoldotta a zsinórt róla és odahelyezte az almáriom tetejére.

Azután ölebe vette a két imposztort és szép szavakkal mesélt nekik az Üdvözítőről, kinek képmása azon a keresztben látható.

Ezen időtől fogva nem jutott eszükbe a gyermekeknek, hogy kocsit formáljanak a feszületből, sőt ellenkezőleg áhitattal tekintettek az almáriom fölé, valahányszor oda pillantottak.

Rózsa Bertalan és családja mintaszerűen élte le napjait. A család fő kisdéd birlokát kezelte, feleségének meg elég dolga akadt a háztartás vezetésében és a két fiú felnövelésével. Pénz ugyan nem volt bővíben a háznál, de annyi mindig volt, hogy tisztességesen tarthassák fenn magukat.

Az igazságos Isten azonban hű lelkeit is próbára teszi néha és így történt azután, hogy a Rózsa-család válságos idők küszöbe elé került.

Rózsa Bertalan, a családó, a kenyérkereső egy napon ágynak dőlt és súlyos betegségbe esett. Ez a váratlan eset eleinte elég nagy fájdalmat okozott a szívének, de — sajnos! — később a — zsebnék is. Az orvosi díj és a patikaszeresek lassan-lassan felemésztették a szűk időkre felrakott pénzkészletet és miután nem volt a ki azt pótolja, a szegény család közeli inségnek nézett elébe.

A gyöngéd odaadó hitves nem birt elég erővel, immár ő is közel áll ahhoz, hogy kimerülten odafeküdjék az ura betegágyába.

Még az ártatlan gyermekek is érezték a helyzet nyomasztó voltát, játékaikat abban hagyták és bizonyos aggodalom látszott szemeikben, midőn hol az apára, hol meg az anyára esett pillantásuk.

Egy borongós őszi délután Rózsa Bertalan állapota aggasztóvá vált és a megviselt asszony kenyszerűlve lett a közeli városba menni, hogy egy ott lakó rokona segítségét igénybe vegye. Mielőtt eltávozott volna, sorra csókolta gyermekeit és beteg férjét, ki bágyadt hangon szólt hozzá:

— Isten veled, Julia! Mig oda leszesz, imádkozni fogok.

Majd folytatá:

— Add ide lelkem azt a feszületet az almáriomról. Csöndesebben elviselem szenvedéseimet, ha a Megváltó szenvedéseire gondolok.

Julia kezébe nyomta a szent keresztet és azután elsielt.

Rózsa Bertalannak, azalatt, míg neje segedelem után járt, volt alkalmá az elmélkedésre. Összekulcsolt kezeibe fogta a keresztre szögezett, szenvedő arcú Üdvözítőt és hosszan elnézegette. Majd mint műipari munkát vizsgálta a keresztet és bizony azt találta, hogy sokkal nagyobb értékű husz krajcárnál. Talán még egy gsoftelő zsidó is többet adna érte, ha eladásra kínálta.

Addig addig forgatta, vizsgálta, míg len a talpazat aljára került a sor, hol egy kis bevéselt négyszöget vett észre, a mely — Uram, Istenem! — a sok tapogatás alatt megnyílt és egy kicsinyre összehajtot papírcsomag esett ki belőle.

Két darab százás bankó volt!

Rózsa ur eleinte nem hitt szemeinek és midőn meggyőződött a valóról, csak annyit tudott örömeiben kimondani:

— Én jóságos Istenem!

*

Minek meséljem tovább? Volt már patikaszerre, eleségre bőven, Isten is levonta súlyos kezét a családról, mely Rózsa ur felgyógyulása után, ismét boldogságban és jólétben tölti napjait.

És mindezt a szent kereszt megbecsülése tette.

Értesítés.

A Szent-István naptárra vonatkozólag többféle kérdést intéztek hozzánk. Kijelentjük a következőket: Sz.-István naptár kiállítására nézve minden eddig megjelent naptárt fölül fog mulni szépségre. Tartalma válogatott olvasmányokból áll. Van benne olyan szindarab is (címe: A farmatringos hivatalban. Vigjáték.), melyet bármely

falu ifjusága eláadhat. A szövegrész tele van szebbnél-szebb képekkel. Ara előfizetőnek 35 kr., nem előfizetőnek csak úgy adunk belőle, ha jut. Szétküldése november végén fog eszközöltetni, noha szeretnők vele megvárni december 2-ikát, Lepsényi megérkezett.

A Szent Péter láncok elfogytak. Most már csak a lánc-szövetségről szóló könyvecske kapható, míg a készlet tart 55 krajcárért.

A szentlőlek kegyelme. Pálfáról írja levelezőnk, hogy ok nov. 7-én egyszerre három ref. vallású nőtestvér tette le az apostoli hitvallást Forster Ernő pápai kamarás plebános kezeibe. A megtértek neve: Szőke Erzsébet, Karolin és Julianna. A három férjezett nőtestvérnek összesen 4 kiskoru leánya is a megtért anyák vallását követi.

Mire képes a zsidó. Poroszlóról írja levelezőnk, hogy a zsidók azon a vidéken 6 krajcáron árulják azt a füzetet, melynek címe: „Mit akar a néppárt?” Noha örvendetes reánk nézve, hogy míg a zsidóság egyik része agyonhallgatással szeretné meggátolni a néppárt terjedését, addig a másik rész terjeszti a füzetet; annak dacára is kérjük olvasóinkat: ne vegyenek nevezett füzetekből a zsidóktól, mert könnyen megtértenhetik, hogy hamisítványt árulnak a nép félrevezetésére. Akinek olyan füzetre szüksége van, ingyen kaphat a néppárt központi irodájától, csak írjon egy levelezőlapot a következő címre: Molnár János urnak Budapest, VIII. ker. 31 b.

Farmatringos erőszakoskodás. Számtalan helyről figyelmeztetnek minket arra, hogy a farmatringos izék különféle külsőségektől teszik függővé azt, vajjon bejegyezzék-e a jegyeseket polgári házásoknak vagy se. Figyelmeztetünk rá mindenkit, hogy a törvény a farmatringosnak efféle követelődésre jogot egyáltalán nem ad, nem is adhat, azért ha valahol a farmatringos izék követelődni akarnak, a tekintetben, hogy miképp öltözve kelljen a feleknek előtte megjelenniök, neki engedelmeskedni nem tartoznak, hanem bátran följelenthetik őt. Ez a budapesti tekintélyesebb ügyvédek véleménye.

Koszoru nélküli. Aszalóról írják lapunknak, hogy egy matkapár násznagyja Jablonkai Alajos uram, mielőtt a farmatringoshoz indultak volna, a menyasszony fejről levette a koszorut s úgy állította a párt a jegyző elé. A hivatalos helyiségbe összegyűlt zsidók és kálomisták e miatt morgolódnai kezdtek, míg Jablonkai uram rájuk nem dörrentett, mondván: „Ne világi pompa, hanem lelki javak után áhitozzatok!” — Mikor a hivatalból kijöttek, az volt az első szava a násznagnak: édes leányom, most tedd föl a koszorut, mert most már menyasszony vagy, aki a házasság szentségének föl vételére indulsz.

Becsületes megtaláló kerestetik. Zala-Szabarról írja levelezőnk, hogy a hirdető táblát valaki elvitte emlékül és nem tudják kinyomozni, melyik muzeumba szállította. A jegyző majdnem könnyezve kerte föl a közönséget a tábla előkerítésére, mivel az drága, állítása szerint 10 frtos ereklje. A plebános is javallotta, hogy dobja be a kerítésen, aki nyomába akadt. De eddig még nem került elő, noha a jegyző minden hajnalban végig járja a kerítés mellékét, úgy keresi.

Bontó akadály. Udvardon tavaly október havában 15 házasság kottetett, az idén egy se. Csak november 6-án volt az első polgári egybeadás. A farmatringos ennek úgy megörült, hogy még a farmatringot is elfelejtette fölölteni, ami bizonyára *bontó akadályul* szolgálhat, ha kitudódik. A kíváncsiskodók egyike ez alkalommal megpillantván a község háza folyosóján falra akasztott táblát (nem merik kívül hagyni, mert felnek tőle, hogy szárnyra kel) oda szól nevetve a szomszédjának: „Nézd koma, nézd, miféle kalitka az ott ni!” — „Hát te még nem is tudod (felel az neki vissza) hogy abba fognak akgatni a Hirsch báró fájánjait. (Hirsch báró vette ki vadászatra az udvardi határt. Szerk.)

Jegyespár. Losonczon a rabbi jegyespárnak szölitotta azokat, akik a farmatringostól hozzá mentek. A polgári kicsodával tehát mindenki tisztában van, csak dajkálói nincsenek.

Ne hagyj magad Schlesinger! Beremendről írják nekünk, hogy az ottani olvasókörből a tanítót ki akarták zárni, amiért be merete vinni a néppárt programját és a „Herko Péter című élelapt. A kizárás mellett különösen kardoskodott a jegyző és egy zsidó. A tagok azonban szót emeltek a tanító mellett s egyik főlshózáásra Schlesinger zsidó sértve erete magát s a fajához méltó bátorsággal felszólitotta a sértőt, hogy kerjen tőle bocsánatot. Sokkal büszkébb vagyok, sem, hogy egy zsidótól bocsánatot kérjek“ felelt az neki és a zsidó elődalgot az elégtétellel.

Néppárti körök. Beremendről írják lapunknak, hogy ott néppárti kör alakítására mozgalom indult meg. — *Bánok-Szt.-Györgyről* pedig azt a hírt vesszük, hogy a néppárti kör ott már meg is alakult a napokban. Az alakulásra kilenc községnek majd minden választó polgára megjelent. A gyülekezet előtt Keller Ferenc kifjtette a helyzet türhellen voltát, megjelölte az annak megváltoztatására szolgáló alkotmányos módot s főlshólitotta a jelenvoltakat a néppárthoz való csatlakozásra. A főlshólitást lelkes, egyhangu helyeslés követte, valamint azt az indítványt is, hogy a Mura-köz egy részének belevonásával mielőbb tartassék egy nagy gyűlés is.

Egyenlőség Ilyen cím alatt tudósítanak minket egy felháborító üzelem felől, mely a felső vidéken kezdődött. Arról értesülünk ugyanis, hogy a pénzügyigazgatóságok minden keresztény vallású polgártól elvonják az italméresi engedélyt és zsidóknak adják. Így történt Szielnic, Csernova és Rózsahgy községekben, továbbá Mossócon és több más helyen. Rózsahgyen egy Schváb nevű keresztény polgártól is elvonták az italméresi engedélyt, aki aztán kénytelen volt boltját átengedni egy Kohn nevű recipiált hazafinak. E utóbbi még el se foglalta a boltot, már is o'y tág italméresi engedélyvel bír, hogy az utcán is árusíthat.

Ingyen lap. Egyik bánhorváthi előfizetőnk az ottani jegyző mindenképpen le akarta beszélni arról, hogy a „Magyar Néplapot“ járassa és ingyen lapot kínált neki. E derek polgár azonban — Angyal Pál —

nem engedett a kísértésnek és inkább olvas jót a pénzért, mint leekkarhozható zsidó firkát ingy. rt.

A béres. Ugodban is meglejtették a megyebizottsági tagok megválasztását. A néppárt jelölésége ellen Lukácsék ugodi plebános küzdött, aki a „tölcse“ zsidóval korteskedve, protestáns polgártársainkat hátról-hazra járva bujtogatta paptársá ellen.

Felajánlott iskola. Míg a vallásosság szellemétől áthatott község feltökényen örködnek iskoláik *katholikus* jellege fölött, addig a szélmalmai miatt megnótázott Dorozsma maga ajánlotta fel katolikus iskoláját a vallásügyi miniszternek s maga kérte államosítását. Hála Isten, a miniszter azt felelte, most nincs rá pénz s úgy a dorozsmai iskolák kath. jellege tovább is megmarad. Mi annak örülünk, de csodáljuk, hogy nincs Dorozsmán senki, aki felvilágosítaná a népet, hogy mikön iskolainak katolikus jellegét kész elvetni, legnagyobb, legdrágább kiesést löki el. Amely iskolát elállamosítanak, oda az állam nevez ki tanítót, tekintet nélkül a község vallására, sokszor a katolikus helyre kálvinistát, luteránust, zsidót, amint jön. Akárhány katolikus községben van protestáns és zsidó állami tanító. S ez talán tetszenék a dorozsmaiaknak? Vajjon nevelheti-e egy protestáns vagy zsidó tanító a katolikus gyermekeket katolikus módon, az egyház tisztelében és törvényei szerint? Vagy Dorozsmán ezzel nem törődnek? Hát a gyermek *lelke* semmi? Ezt a drága gyöngyöt oly könnyelműen kiszolgáltatnák s az örök kárhozat veszedelmének oly nembánomsággal ki tudnák tenni? Az állam ha csak teheti, szívesen közösíti el a katolikus iskolákat, már csak azért is, hogy ne nevelhessenek erősen katolikus szellemű polgárokat, mert a vallásos nép e liberalizmusra veszedelmes. Szívesen közösíti el azért is, hogy úgy a tanítókat kezei között tarthassa és fölhasználhassa őket a kortes célokra. Az országban van 15 ezer tanító. Ha minden iskola állami lesz, 15 ezer új kortest kap a liberalizmus, akik rendkívül nagy szolgálatot tehetnek a szabadelvűségnek. Eddig a tanító legtöbbnyire a néppel tartott: s tarthatott, mert független ember volt, kit nem kényszerített senki. De kerüljenek csak a tanítók az állam atyai gondviselése alá, majd másképp lesz minden. A tanítók elvesztik függetlenségüket, egyszerűen rájuk fognak parancsolni, hogy a liberalizmust lámogassák, a nép pedig még elhagyottabb lesz, mert ezeket szemben találja magával. S mért ajánlja fel Dorozsma katolikus iskoláját az államnak? Talán, hogy a föntartás költségeitől szabaduljon. Hát azt hiszed te szegény jó nép, hogy a miniszter urak a saját zsebükből fognak iskoládat föntartani? Csak lesd! Föntartják az adópénzből. S az adót ki fizeti? Te fizeted. Ha államosítod iskoládat, a szükséges költségeket beszámítják az adóba s annyival nagyobb lesz az adód. Ah, ne hidd, hogy te a liberális urakól csak egy krajcárnyi szívesseget is élvezhetsz. — ingyen Még szívessegük is drága s azt is te fizeted. Mit nyernél tehát az elközösítéssel? Azt, hogy katolikus tanítód helyett kapnál talán zsidó tanítókat. S ezt akarnád te? Hála Isten, hogy most nem hallgathatta meg kérésedet a miniszter, mert penztára nincs, de ha még egyszer fordulnál hozzá hasonló kéréssel, bizonyára szívesen meszeltetné be iskolád homlokzatán a *katholikus* jelzőt. Azonban többé ily szerencsétlen kéréssel soha ne fordulj senkihez, sőt gondold meg, hogy legnagyobb szerencse egy községre, ha katolikus iskolája van s nagyon szerencsétlen, ha iskoláját államosították. Azért dorozsmaiak! soha többé ne gondolatok elközösítésre, sőt ha a miniszter maga kéréne is oláitokat, akkor se adjátok oda, mert ezzel kedves gyermekeitek drága lelkét árulnátok el.

Házassági akadály. Freitag Gyula szászvári jegyző soha se volt híres ember, nem is lett volna híressé soha ha ke nem hozzák a polgári házasságot. A jegyzői iroda nem olyan, hogy benne borostyánkőszorura méltó érdemet lehetne szerezni. Hanem az anyakönyvi hivatal, az már egészen más. Meg is örült az újításnak Freitag uram s gondolta magában: most már nem ha'ok meg hírnév nélkül. Föltét szórdeka volt ugyanis, hogy az új hivatalban török vagy szakad, de val mi nagy dolgot okvetlen műveini fog. És úgy tett, amiként gondolta. Ugyanis mindjárt a legelső alkalommal, hogy hivatalos működésre alkalma nyílt, *házassági akadályt* állapított meg, olyan ténykörülményben, amilyenre az egész törvényhozás figyelme nem terjedt ki. A jegyesektől ugyanis megtagadta az összehoronalást, azon a címen, hogy azok előtte nem olyan öltözetben jelentek meg, amilyenben templomba szoktak menni. Nos hát, nem dicső fölfedezés ez? Bizony-bizony sok nagy ember van még a liberális táborban, csahogy nem látszanak ki a — gazból.

Tudják-e maguk, hogy én ma ki vagyok?

Furcsa kalandja volt a minap néhány atyánkfianak *Suúrban* egy — hogy is tiszteljem csak? — polgárilag párosító uri emberrel. Irja ugyanis levelezőnk, hogy egy ács-teszéri, jegyes pár két tanuval átment az említett községbe, hogy a törvény követelésének eleget tegyen. Beállították a jegyzői irodába, ahol egy furcsa öltözötű ur fogadta őket. Talányt adott föl nekik, mondván: „Tudják-e maguk, hogy én ma ki vagyok?” A jámborok persze nem tudták, mert ők embert farmatringban még soha se láttak. Az egyik tanu aztán úgy vélte, hogy megtalálta a talalós kérdés nyitját s azt mondja félénken: „Ha szómmal nem vétek, azt gondolom, hogy maga az az izé, no hogyan is mondjan csak: a polgári párosító.” Persze, hogy nem vált be a felelet. Végre aztán megmagyarázta nekik az az ur, hogy ő tekintetes állami anyakönyvvezető ur. Minthogy azonban ezt maguktól ki nem találták, visszakergette őket Ács-Teszérre. — Így aztán a szegény jegyesek elmulasztották a nászmisét, nem áldozhattak meg, s nem tehettek eleget az anyaszentegyház kívánatának, mely szerint esküdni délután csak fölmentéssel szabad. — De hát Makkay József polgári párosító urtól a törvény egyebet nem kíván, mint hogy a jegyeseket talalós mesékkel fagjassa és ha neki megfelelni nem tudnak, elkergetse.

A polgári anyakönyvekből. Egyik olvasónk arról értesít minket, hogy *Berhida* községben az első bejegyzett egy *ágról szakadt*, aki más vidékekről vetődött oda és ott akasztotta föl magát. *Polgárdin* egy férfi és egy nő akasztotta föl magát és jegyeztetett be elsőnek a halottak polgári anyakönyvébe. Olvasónk e jelekből azt következteti, hogy az újításnak, a rossz lélek tette le a fundametumát.

Adományok az árka Jézus Sz. Szive templomára: Ulrich Józsefné H.-Szoboszlóról 2 frt.

Értesítés. A néppárt orsz. központi irodája nagyobb helyiségbe költözködött át és november 2-ika óta többé már nem a Podmaniczky-utcában, hanem a *József-köruton 31/b sz. alatt van.* Az új helyiség a népszínháztól gyalog 5 percnyi, villamos vasuttal pedig 2 percnyi távolságra esik.

Az osztály-sorsjáték vezetősége figyelmezteti olvasóinkat a mai számban tartalmazott hirdetésre.

Egyházi szerek, templomi zászlók és lobogók stb. bevásárlására ajánljuk **Gavora József** egyházi szerek műintézetét Budapest váci-utca 17.

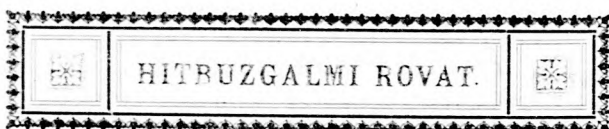
Fontos! Betegápoláshoz szükséges eszközök, sérvkötők, test-egyenészetű kötőszerek beszerzésére legjobbnak ajánljuk **Keleti J. orvosszabészeti műszergyártó céget** Budapest. IV., Koronaherceg-utca 17. Nagy képes árjegyzék zart borítékban.

Adakozások.

Lapunk főszerkesztőjének: Lepsényi Miklósnak sajnálatos elíteltetése által fölmerült költségek viseléséhez adományaikkal járulni szívesek voltak:

Ráczeke Vass József 50 kr. Budapest Hricz Mihály és neje 2 frt, gyűjtő-ívén adakoztak Hricz István 1 frt, Horváth Teréz 50 kr. összesen 3 frt 50 kr. Górdisa Bank István és neje 2 frt, Török Antal és neje 1 frt 50 kr. Bank Pál 1 frt Bank János 50 kr. összesen 5 frt. Bernece Csoze István 50 kr. Magyar-Bél Lengyel Ferenc 50 kr. Ságh Haller István, Kómüves Rozália, Eröss Sándor, Lökkös József, Zsöllér Simon István, Tremmer Lipót, Tremmer Lipótné 50—50 kr. többen 2 frt 50 kr. összesen 6 frt. Budapest Török József és Péteri Julia 1—1 frt. Mácsa Szelepcsényi István 50 kr. Gyergyó Ditró Czako Ferencz 50 kr. Bekés-Csaba Szász Pál 1 frt. Csab-Rendek Aszterhuber Péter 1 frt, Csemba Erzsébet, Soós Nacza 50—50 kr. s hozzá 20 kr. összesen 2 frt 20 kr. Bük Pásztor Miklós 1 frt. Szatmár Mészáros József 1 frt. Hegyúr Czagan István 50 kr., s gyűjtése: Brekó István, Bors János, Bors Mihály, Bahús Ferenc, Bors István, Lelkes Gábor 50—50 kr., hozzá 20 kr. összesen 4 frt 20 kr. S.-A.-Ujhely Mráz Antal és neje 1 frt, Simkó Gyula, Hedrics Jánosné, Hedrics Istvánné, Schuszer Jánosné, Tabarka Pál 50—50 kr., többen 70 kr. összesen 4 frt 20 kr. Püspökladány Boczán József, Lakatos János 50—50 kr., többen 50 kr. összesen 1 frt 50 kr. Kóhalom Szeles k. Anaklét pleb. ur gyűjtése: 55 kr. Sajó-Örös Palicskai József gyűjtése: 2 frt 5 kr. Szatmár Stark Lajos 1 frt. Maramaróssziget Palkó Lászlóné 60 kr., Mohácsi Józsefné, Mohácsi Arpád 55—55 kr., Jakobovics Miklósné 50 kr., s a gyűjtő 30 kr. összesen 2 frt 50 kr. Szered Tomanóczy József 70 kr. Czegléd katolikus kör 3 frt. Körmend Anner Ferencz 1 frt. Pákozdi Kemény József 1 frt. Szombathely Poór József 1 frt 20 kr. Mező-Kövesd Nyitrai János 50 kr. s gyűjtő-ívén adakoztak többen 50 kr. összesen 1 frt. S.-A.-Ujhely Moskovszki Ignác 1 frt, s gyűjtő-ívén adakoztak Moskovszki Lajosnő, Agocsa András, Krikram József 1—1 frt Hedrik Jánosné, Zaczirka Rudolf, Gombos Istvánné, Szernyák Mihály, Takács Jánosné, Kruppa József, Soltész József 50—50 kr. többen 80 kr. összesen 8 frt 80 kr. Kalocsa Miseda István 1 frt, gyűjtő-ívén adakoztak többen 1 frt 15 kr., összesen 2 frt 15 kr. Horpács Kis József 50 kr. s gyűjtő-ívén adakoztak Keresztes János, N. N. Szeli József, Meler József 50—50 kr. többen 3 frt összesen 5 frt 50 kr. Szabadka Ivánovics Antal 1 frt Ócsa ifj. Viola János 50 kr.

A beküldött kegyes adományokért, nem különben a hozzánk intézett rokonszenves részvevő sorokért szent ügyünk drága vértanújának nevében legforróbb köszönetünket nyilvánítjuk. Áldja meg az Isten a kegyes adakozókat az ég és föld minden áldásával!

Csodatevő Sz. Gergely.

November 17.

Csodatevő? Még mi nem? A mai fölvilágosodott korban csodatevő szentekről írni? Ez halatlan.

Hiszen ma már minden irás tudó ember tudja, hogy csodákról beszélni mese beszéd; csodákban hinni babonáság.

Valóban ez a csodákban való hit a katolikusokra nézve mindenkor szégyenfolt marad.

Lám a protestánsok! Azok nem hisznek csodákban. Azok okosabbak és felvilágosottabbak is mint a katolikusok. Jól is mondják a katolikusokról, hogy buta, sötétfejű, ostoba katolikusok; és viszont az is helyesen van mondva, hogy művelt, felvilágosult protestáns.

Neveltséges! A katolikusok haragszanak, hogy a mindenféle hivatalokban jobbára protestánsok, meg felvilágosult jó katolikusok ülnek. Nos, hiszen ez egészen rendén van. Már csak nem lehet, főképp az előkelőbb helyekre holmi csodákban hívő bigott, fanatikus, katolikust ültetni.

A mai kor a tudomány kora. A csodákban való hit a sötét középkorban megjárta, de a mai felvilágosult korban annyit se ér, mint az ócska rozsdás vas.

Éljen a felvilágosodottság! Félre, a lomtárba a csodákkal!

Brrr! Hideg borzongatja az embert, ha e szót hallja: csoda.

Megfoghatatlanul különös mégis, hogy azok a katolikus papok nem szégyenlik magokat még mindig csodákról beszélni.

Igaz, azok között is vannak felvilágosult tanult, nyílt eszű okos emberek, akik ugyan bele is vénültek a prédikálásba, de csodákról sohse beszéltek. Magok se hisznek csodákban. De hát vannak ellenkezőleg mások, akiket a csodákban való hit egészen fanatizált.

E különös jelenségnél igazán megáll az ember esze.

Hiszen, ha tanulnia kell az orvosnak, az ügyvédnek, a tanárnak, tanulnia kell annak a papnak is, csak annyit mint akár az egyiknek akár a másiknak.

Nem mondhatni azért, hogy az a pap valami hárgyu, szedett-vedett népség.

Nos és az a p p, az a tanult ember mégis hisz csodákban, mégis beszél csodákról. Hogy lehet ez?

Hogyan-e? Csak úgy, hogy az a pap a csodákról is tanult és tanulása közben belátta, hogy igenis csodák voltak, csodák vannak, csodák lesznek, csodák lehetnek, amint, hogy Isten is mindig volt, van és lesz.

Akik a katolikusok által hirdetett csodákat nevetik, azok részint a protestánsok, részint a hitetlenek sorában találhatók.

A protestánsok részére felnyitjuk a bibliát, a szentírást és rámutatunk oit az ó- és az új szövetségi csodákra.

Ott Jeriko bevétele, ott Illés. Elizeus csodái. Ott sz. Péter sz. Pál csodái, a betegek hirtelen meggyógyulása, a halottak feltámasztása.

A hitetlenekkel se sokat vitatkozunk, hanem Lurdba küldjük őket, meg Lorettóba, azt mondjuk nekik, amit sz. Fülöp mondott Nathanaelnak, az Ur Jézusról: mikor Nathaniel, Fülöp ama hírére, hogy megtaláltuk a Messiást azt kérdezte: Jöhet e jó Galileából? Fülöp azt felelte neki: Jőjj és lásd! Mi is ezt mondjuk a hitetleneknek: Jöj-jetek, menjetek és lássatok.

Menjetek Lurdba! Ott láthattok csodát.

Valóban lenne hát csoda?

Lenne-e?

Sz. Ágoston, az a lángelméjű tudós azt mondta: hogy ha a kath. egyházban csoda nem történik, akkor az a legnagyobb csoda, ha az az egyház csodák nélkül fennmarad. . .

De hát mi az a csoda?

Egy beteg egyszerű keresztvetésre hirtelen meggyógyul, a halott feltámad. Ez csoda. Csodát Isten mivelhet és mivel is. De a csodák mivelésénél eszközül az embereket, a szentéletűeket használja, hogy az által a többi emberek figyelmét a szent életűre irányítsa, hogy a többi embereket ama szent életűnek követésére indítsa. A csoda Isten bizonyágtétele az emberek szent élete felől. A szentté avatásnál, azért az egyház elengedhetetlenül csodákat kíván. Nem mindenkit vall szentnek, aki csodát művel; de csodák nélkül se jelent ki senkit szentnek. Szigorú vizsgálat alapján bebizonyított életszentséget csodákat követel az egyház annál, akit szentté avat.

Isten minden szent által művelt csodát. De egyik által többet, másik által kevesebbet. Csodatevő sz. Gergely által igen sok csoda történt. A sok csodatevés következtében nevezték is el csodatevőnek.

Sz. Gergely Ázsiában, Pontus tartomány Uj Cezarea városában született. Szülei előkelők, de pogányok voltak. Ő is a pogányságban nevelkedett

fel. Éles elméjével azonban tanulmányai közben a pogány bálvány imádó vallás hitványságát csakhamar felismerte, s az igaz Isten és az igaz vallás ismeretére törekedett.

Gergely nővére Palestinában, Cezarea valóban előkelő tisztviselő neje volt. Gergely e nővérét Atenodorral, fivérével együtt meglátogatta. E nővérénél Origenessel, a nagy keresztény tudóssal találkozott.

Gergely hallgatta Origenest. 5 éven át volt már tanítványa, amikor Origenes a támadt keresztény üldözés elől Cezareából elmenekült. Gergely ekkor Alexandriába ment, s ott Dénes püspököt hallgatta. E mellett más tudományokkal és szépművészetekkel is foglalkozott.

Gergely éles elméjével, nagy tudományával csakhamar feltűnt társai között. A rossz lelkűek emiatt irigykedtek Gergelyre.

Az irigység nem nyugszik addig, míg mérgét ki nem adja. Sz. Gergely irigyei se nyugodtak. Gázságukban arra vetemedtek, hogy fajtalan pöt bérlettek, ki Gergelytől, épp mikor az nagy társaságban vitatkozott, bizonyos dijt követelt.

Gergely barátai, akik ismerték szepőlötelen tisztaságát, megütköztek és felháborodtak a szemtelen nő orcátlanságán. Gergely azonban nyugodtan arra kérte egyik barátját, hogy a nő által követelt összeget adja ki neki. A nő a kívánt pénzt megkapta. De ugyanakkor a gonosz lélek is erőt vett rajta. A szerencsétlen nő dühöngött, a földön hentergett, orditozott.

Gergely imádkozott a nőért és az az ördögötől megszabadult. A nő erre bevallotta, hogy az előbbi követelésre felbérelték őt s hogy Gergely valóban tiszta életű. Ez eset Gergely ártatlanságát még fényesebbé tette. Gergely ezután az eddig elhalasztott keresztséget felvette.

Gergely Alexandriában 3 évet töltött. Három év múlva visszatért Origeneshez Cezareába; majd egy év múlva özvegy anyját kereste fel Cezareában.

Gergely Uj Cezareában minden világi előmenetelről s vagyonáról lemondott. Imádsággal, elmélkedéssel, a sz. irás tanulmányozásával töltötte idejét.

Gergely nagy tudományának s szentségének híre a rejtekből kitört. Az amazeai érsek, Fedim, Gergelyt Uj Cezarea püspökévé kívánta felszentelni.

Gergely az érsek szándékát megtudván, egyik helyről másikra bujdosott. De végre még is fölföldöztek. Gergely megnyugodott Isten szent akaratán s engedte magát felszenteltetni, de előbb még a magányban kívánt maradni. E lelki magányban megjelent előtte sz. János és a bold.

Szűz. A bold. Szűz arra szólította fel sz. Jánost, hogy Gergelyt a sz. Háromság titka felől oktassa. Megtörtént. Gergely valóban rendkívüli világsággal irt a sz. Háromságról.

Gergelyt ezután az érsek püspökké szent lie. Gergely Uj Cezareába, püspöki székhelyére ment. Utközben zivatar érte, mely pogány templomba szoritotta, Gergely a pogány templomban keresztet vetett magára és a templomra. Az egész éjjelt azután a templomban töltötte. E templomban a gonosz lélek az ott felállított bálvány szobrokból, s a pogány papok kérdéseire felelő szokott. Midőn azonban Gergely a templomra keresztet vetett, a gonosz lélek elhagyta a templomot.

Reggel Gergely folytatta utját. A gonosz szellem pedig a templomba menő pogány papnak tudtára adta, hogy Gergely őt a templomból kitiltotta. A pogány pap Gergely után ment és kérdőre vonta őt. Gergely nyugodtan azt felelte, hogy neki hatalma van az ördögöt a templomból kiűzni és oda viszaküldeni.

A pogány pap kérte Gergelyt, hogy hát küldje akkor vissza az ördögöt a templomba.

Gergely cédulát adott át a pogány papnak. A cédulán ez állt: „Gergely a sátánnak: menj vissza.“

A pogány pap e cédulát, Gergely utasítása szerint, a templom oltárára tette. A gonosz lélek erre visszatért a templomba.

A pogány pap ezen megilletődött; felkereste Gergelyt, tanítványává lett s Gergelyt többé el sem hagyta. — Gergely őt utóbb, szerpappá szenteite.

E csodának híre megelőzte Gergelyt Uj Cezareában. A város lakosai seregesen eléje mentek, és őt ünnepélyesen fogadták. Sokan házukat felajánlották Gergelynek, a pogányok úgy, mint a keresztények, keresztény egyébként ekkor mindössze csak 17 volt a városban.

Gergely egy keresztény házába tért be.

Másnap prédikálni kezdett. Nagy sokaság hallgatta. Számosakat meghatott Gergely beszéde, mikor pedig a jelen volt betegetek meggyógyította igen sokan keresztényekké lettek.

Gergely híre csakhamar elterjedt a vidéken is. — Messziről jöttek, hogy Gergelyt hallhassák.

A számos megtért befogadására templomot kellett építeni. Találtak is szép helyet a templom számára, csak hogy az hegy mellett állt és szűk volt. Gergely meg emlékezett az Ur Jézus szavairól: „Bizony mondom nektek, ha annyi hitetek lesz mint a mustármag és mondjátok a hegynek, menj innét amoda, elmegy, és semmi se lesz nektek lehetetlen.“ (Máté 17., 19.)

Gergely hitt, imádkozott és a hegy valóban tovább mozdult, amennyire csak szükséges volt.

A templom felépült és az idő minden viharai-
val dacolt.

A városnál kanyarodó Likus folyó évenként kiáradt és sok kárt okozott. — A város lakószai végre megkérték Gergelyt, segítene valamiképp e bajon. Gergely imádkozott, a folyó partján földbe szúrta botját. Botja élő fává növekedett; a folyó pedig tovább a boton, illetőleg fán túl nem áradt.

Két testvér egy halastó miatt folyton pörlekedett. Gergely többször kibékíté őket, de azok a pörlekedést újra és újra kezdték. Gergely imádságára végre a tó kiszáradt és azzal a pörlekedésnek is vége szakadt.

250-ben Decius római császár a keresztényeket üldöztette. Gergely az üldözés elől menekült, hogy hívei pásztor nélkül ne maradjanak. Vele ment szerpapja is. Üldözöbe vették őt is. Megludták, hogy Gergely egy halomnál van elrejtve. Oda siettek, de ott csak két fát találtak. Gergelyt és társát fáknak nézték az üldözők.

Gergelyt hatalmukba nem kerithetvén, hívein töltötték ki boszujukat.

Az üldözés megszűntével Gergely székhelyére visszatért. A vértanuk emlékét évenként tisztelettel megünnepelte.

Gergely megjövendölte, hogy Uj Cezeriában döghalál fog pusztítani. Ugy is lett.

A pogányok sz. Gergelyhez folyamodtak. Sz. Gergely megígérte, hogy megmenekednek a döghaláltól, ha keresztényekké lesznek. A megtértek életben is maradtak.

264-ben Antiochiában zsinat tartatott. Sz. Gergely e zsinaton jelen volt. Ezután nem sokára 70 éves korában meghalt. Halálos ágyán azt kérdezte, van-e még pogány Uj-Cezareában. Van, mondták, még 17. Gergely elszomorodott azon, hogy még vannak pogányok, de megvigasztalódott azon, hogy csak 17-en vannak. Ennyi keresztény volt, mondá, mikor Uj-Cezareába jöttem. Arra kérte még környezetét, hogy csak egyszerűen, közönségesen temessék el.

Csodákkal volt teljes sz. Gergely élete. — Szükség volt reá, hogy Isten csodák által bizonyítson sz. Gergely mellett. Pogányok között tanított, akikre a pusztaság szó hatástalan maradt volna; míg egy-egy csoda megrendíté őket és Isten kegyelmével megtéríté.

Közöttünk, hívők között rendszeren némelyivel az Ur csodákat, vagy legalább is nem annyit, mert mi már csodák nélkül is hiszünk, csodák nélkül is ragaszkodunk a jó Istenhez. De a hol szükséges, ott a jó Isten valóban ma nap is tesz csodákat. Isten tehet csodát, mert ő az egész világnak, az egész természetnek ura,

a természet erővel rendelkezik. Ha csodát nem tehetne, Isten se lenne, mert nem lenne ura a természetnek. Azért, akik nem hisznek csodákban, azok voltaképpen Istenben nem hisznek. Ha beszélnek is Istenről, azt csak tehetetlen bábnak tartják; de mindenható Teremtőnek, menny és föld urának nem. Az ilyen tehetetlen Isten, pogány bálvány, de nem az igaz Isten, akit a keresztények imádnak.

Mi keresztények, mi katolikusok a természet Urának ismerjük Istent, mi mindenható, a természettel rendelkező Istenben hiszünk.

Isten midőn csodát tesz, a természet törvényét felfüggeszti, a természeti erőket rendes működésökben akadályozza.

Lehetséges e ez?

Követ tartok kezemben. Azt eleresztem. A kő a természet törvénye szerint a föld felé fog esni, mert a föld vonzza a követ, a földre is esik a kő.

Eleresztem ismét a követ. A kő egy ideig a föld felé esik, de csakhamar függve marad a levegőben, mert a követ zsinegre kötöttem és a zsineget kezemben tartom. Ime a természet törvénye azt parancsolja, hogy a kő a föld felé essék, a kő pedig a levegőben függ.

Eleresztem még egyszer a követ, a kő a földtől távozik; felfelé halad, pedig a természet törvénye szerint a föld felé kellene esnie. A természet törvénye ezt követeli.

A természet törvénye szerint történik-e, hogy a kő a földre nem jut, hogy a földtől távozik?

Azt mondják erre, igen, mert a nagyobb erő legyőzi a kisebb erőt.

Helyes, de hát a föld vonzó erejével, a vonzó erőnek törvényével mi történt tehát? Felsőbb erő legyőzte azt, a törvényt felfüggesztette.

Mit tesz Isten, midőn csodát művel? Szakasztott úgy tesz, mint mikor a követ a földre esni nem engedem. A mit én megtehetek kicsiben; azt megteheti az Ur Isten nagyban.

Ha felfüggeszthetem a természet törvényét én, ha akadályozhatom a természet erőit, működésökben én; ha a természet erőinek működését irányíthatom én; vajjon nem tehetné e ezt a nálamnál felsőbb lény, a mindenható Isten?

Ne kétségeskedjünk, hanem boruljunk le a fölséges Isten, a természet, az egész mindenség legfőbb ura előtt, imádjuk őt!

Sz. Gergely! Ki által Isten az ő mindenhatóságát oly annyiszor kimutatta, esedezzél értünk, esedezzél a hitetlenkedőkért, hogy mindnyáján érezve Isten mindenható erejét, Előtte meghódoljunk s az ő rendelkezéseit, miként a természet, úgy mi is teljesítsük!

LEVELEZÉS.

Főtisztelendő Szerkesztő Ur!

Ezerszer köszönjük azokat a buzgálkodásokat, melyeket a főtisztelendő szerkesztőség a mi lelkünk nagy vigasztalására kifejt abban az ügyben, hogy a „Magyar Néplapot“, ezt a kedves kis ujságunkat minél jobban elterjessze. Mert úgy áll ám a dolog kedves jó előfizető-társaim, hogy a mi szerencsénk az, ha ez a kis aranyos ujság minél jobban elterjed. Igenis, a miénk, mert kiért harcol e lapocska oly kitartással, ha nem miéretünk? Kinek érdekeit képviseli, ha nem a miénket? Kinek volna hasznára ha minden úgy menne, ahogy e lap akarja, ha nem nekünk? Ami zsidó boltosunk a szalonnától se irtózik úgy, mint e laptól, s mégis a múlt napokban egy urizáló parasztembernek, ki nagy előszeretettel keresi az alkalmakat, hogy az urakhoz dörgölődzhessenek, midőn ez a hivatalnok seregre nézve kellemetlen ujságokat becsmérelte, így szólott: „No már Kádár or, tudjon, én szidhatok a Néplap, mert én nem keresztény vagyok, de ha lennék moga, nem azt tennék, mert az egy kereszténynek van olyan lap, amilyen csak lehet.“ Ha egy zsidó is így beszél, mit szóljunk akkor mi? Ugy van, a mi ujságunk olyan lap, amilyen csak lehet. Jobbat már nem is kívánhatunk. Ép azért nem tudok eléggé csodálkozni a felett, hogy mégis vannak közöttünk, akik nem iparkodnak e jó kis ujságot megszerezni. Ugyan miféle emberek lehetnek azok! Wekerle buta tömegnek nevezte az egyházpolitika ellenségeit, pedig éppen azok képezik a buta tömeget, akik ővelük tartanak. Hisz éppen azokat nyelik meg maguknak a liberális urak, kik a betűtől irtóznak mint a mennykőcsapástól, kik semmit se olvasnak, s ép analfogva nem látnak a dolgok mélyére, nem is értik, nem is tudhatják miről van szó, csak a sötétben tapogatódnak mint a világtalan. Mi azonban, kiket a mi kedves ujságunk fölvilágosított, mi tisztán látunk, figyelmünket nem kerüli el semmi, tudjuk, hogy hova vág a sanda mészáros, s ez okból minden bolondot nem is lehet velünk elhítenni. Nem mi vagyunk tehát a buta tömeg, kik tudjuk mit teszünk, hanem éppen azok, kik ostobaságukban az ő halálos ellenségüknek, a liberalizmusnak szekerét tologatják. Ezek képezik a buta tömeget, mert ezek nem olvasnak, nem gondolkoznak, s nem tudják mit cselekesznek.

Nem győzők eléggé csodálkozni azon, hogy sokan olvasás nélkül is meg tudnak lenni. Én reám nagyobb büntetést nem tudnának mérni, mintha kis lapomat elvinnék. Azt hiszem, más is csak így lenne e jó ujsággal, ha megismerné és így van mindenki, aki ismeri. S bár megismerné az egész ország! De hamar leáldozna a liberalizmus napja! Hisz ha mindenki olvasná e lapot, mindenki meg is utálná a liberális rendszert épen úgy, mint mi utáljuk, kik e lapnak rendes olvasói vagyunk. Jöhetnének akkor a választások idején a zsandárok, a katonák, az uzorás zsidók; jöhet a bíró, a jegyző, a szolgabíró, vagy akár maga a miniszterelnök, és csábíthatnának, ígérhetnének fűt-fát, hazudhatnának, vesztegethetnének, ijesztgethetnének, mindaz haszontalan erőlködés lenne, a „Magyar Néplap“ a néppárt zászlaja alá vinne mindnyájunkat, nem a liberális bálványkép moslékos vályuja elé. Tudom, hogy a recipiált atyafiak kampós orrmánya még jobban megnyulna, de a kereszt régi dicsősége meg visszatérne. És ki nem kívánna ezt?

Ki nem kívánna: vajha az istentelen uralom végre porba dülne, a kereszténység szelleme hatna át mindent, a népszípolozó zsidóság hatalma egy kissé rövidebb pórásra kerülne? Hisz ez volna a mi boldogulásunk. Mert most a zsidó szellem küzd a kereszt szellemével; a talmud fanatizmusa minden erejével a szentírás megrongálására tör. S melyik győzzön? A kereszténység, vagy a zsidóság? Ha mind összetartunk, most még miénk lehet a győzelem; de ha árulók lesznek sorainkban, eltapos az ellenség.

E kis ujság szünet nélkül buzdít bennünket a szent harcra. Ha szavát követjük, a diadalmi ének a mi ajkainkon zendül fel. S hogy mindnyájan követhessük, fáradságot nem sajoálva terjesszük e lapot. Menjünk el ne csak szomszédainkhoz, ismerőseinkhez és rokonainkhoz, hanem még ellenségeinkhez is, és őket is beszéljük rá, hogy lépjenek be előfizetőnek. Értessük meg velük, hogy itt az egész egyház ügyéről a kereszténység jövőjéről és önmagunk érdekeiről van szó. Ha a vezénylet szavát nem halljuk, nem tarthatunk össze, nem működhetünk együtt, nem fejthejük ki minden erőnket. A vezénylet szavát pedig e kis lap adja tudtunkra. Ebből tudjuk meg: hol van baj? mit kell tennünk védekezésül? és a többi. Azért kell e lapot mindnyájunknak járattunk és olvasnunk.

Föl tehát kedves előfizetőtársak! Terjesszék a „Magyar Néplap“-ot mind nfelé. Ismerje és járassa e lapot minden honpolgár kivétel nélkül. Ne is tartsuk jóra való embernek, ki e lapot nem járattja. Az nem is való miközénk, mert az ellensége Krisztusnak. Aki Krisztus hive, az a krisztusi érdekeket védő ujságot még akkor se zárná ki házából, ha napi kenyeren kéne az arát megtakarítani.

Pogány vagy-e tehát vagy keresztény? Ha pogány vagy, nem fizetsz elő a „Magyar Néplap“-ra, ha keresztény vagy előfizetsz.

Legyenek üdvözlölve a keresztények, és kivette közülük a pogányok!

Éljen a „Magyar Néplap“!

Tapolca, 1895. október 31.

Galó Szaniszló.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Az Ur Jézus sz. kegyelmé' kívánom a t. szerkesztő urnak, midőn ez igénytelen soraimmal bekopogtatni bátorodom.

Én nem vagyok valami tanult nő, nem végeztem ho:szu sor iskolát, a nyilvánosság számára se irtam soha. S megvallom most is vakmerőségnek tűnik föl előttem, a gondolat, hogy ujságba írjak, amire csak iskolázott emberek vállalkozhatnak, de bátorságot merítek abból, hogy kedves lapunkban sok egyszerű ember sorait is kiadja a szerkesztőség, bizonyosan jól átnézve és átjavítva, mert azok mind jók, már pedig azok az egyszerű emberek nehezen tudják úgy megírni, hogy változtatás nélkül is megüssék a mértéket. Ez a tény reménnyel kecsegtet, hogy a szükséges javításokat az én levelemben is megteszi a t. szerkesztő ur. *)

Soraimmal e lapok olvasó nőihez akarok fordulni. Tudom, hogy kedves ujságunkat a nők közül is sokan olvassák, és hiszem, hogy örömmel olvassák, mert hisz ki ne érezne igazi lelki gyönyört mikor e lapot olvas-

*) Szivesen, mert van ben eszme, van magva. — Szerk.

hatja. Tudom azt is, hogy ami tőlük kitelik szívesen megteszik a lap érdekében. Azért bizalommal fordulok hozzájuk, midőn őket is föl akarom hívni, hogy a „Magyar Néplap” mellett apostolkodjanak.

E lap fogságban levő fölízstelendő szerkesztő urat kiszabadulásakor azzal kívánják meglepni, hogy lapja előfizetőinek szép számát jól fölzaportják s e végből a meprendeők mindenikét arra kéri a t. szerkesztőség, hogy *három* új társat szerezzen maga mellé. Miután a nőben a jó iránt való buzgalom nagyobb mértékben van meg mint a férfiakban, *) hiszem, hogy *a nők is kivesszik részüket a lap terjesztés munkájából.* S különösen két dologra bátorítok olvasótársnőim figyelmét föl hívni.

Elször. Ha családjukba a „Magyar Néplap”, ez az aranyos jó ujság meg nem járna, legyenek rajta, hogy minél előbb megszerezzék. Ferjüket addig kérjék, hogy fizessen elő a lapra, míg csak nem hajlik kérésükre. Egy szerető asszony kérelmének melyik férfi tudna ellentállni? Ha először makrancoskodnak is, ne csüggedjünk. Legyünk állhatatosak a kérésben, mint J. J. buzdit. Utóbb csak megtörnek. Ne hagyjuk békében addig őket, míg csak nem utalványozzák az előfizetést. Folytonosan azt sugdossuk füleikbe, reggel, délben, este. Sőt még éjjel is. Igen még éjjel is. Ne hagyjuk aludni se őket, míg makacsoskodnak. Ha megbetegeszenek is. Ugy kell nekik, miért olyan szívtelenek. Ha pedig ez se használna, hát hiszen tudunk mi még mást is, ugy-e? Ott megtörik minden férfi. Ha hizelegve, kedveskedve, becézgetve, szerelmes szívvel jönnek hozzánk, akkor is azt kérdezzük majd: „Lesz Magyar Néplap? Nem?? Ne akkor csak kotródj innen.” — Tudom Istenem, hogy megígérik.

Másodszor. Ha pedig hozzánk már jár a „Magyar Néplap”, buzdítsuk ferjeinket arra, hogy a *három* új előfizetőt minél előbb szerezzék meg. Vegyük elő őket naponként: megvan-e már a három új előfizető? Ha lustálkodnak, ha ki akarnak bujni e kötelesség elől, hát csak tegyünk ismét egy, mint főnebb istam. Majd beadják a derekukat hamarosan.

Ezt akarom olvasó társnőim becses figyelmébe ajánlani. Nem tudom miként velekednek javaslatomról, de nekem úgy tetszik nem rossz; sokat kivihetünk vele. És ez a fő.

A jó asszony a ház, a család védőangyala. E védőangyali tisztet azonban csak úgy teljesíthetjük, ha a család *szelleme* fölött is őröködünk. Jó keresztény szellemet pedig jó, keresztény lap nélkül nem ápolhatunk. Gondoskodnunk kell tehát keresztény ujságról, nehogy más megrontsa egész családunkat. E célra a „Magyar Néplap”-nál jobbat nem ajánlhatunk s azért terjesszük a „Magyar Néplapot”.

Aki föl hívásom szerint cselekszik, áldja meg az Isten!

A t. szerkesztő urnak végül köszönetet mondok, hogy irka-firkámtól a nyomdafestéket nem sajnálta.**) Pécs, 1895. november 7.

Maradtam a t. szerkesztő urnak alázatos szolgálója

Fehér Mártonné szül. Niedermann Janka.

*) Mi is bizonyíthatjuk. — Szerk.

**) Ilyen okos irka-fir.ától soha se fogjuk sajnálni. Sőt tessék többszörösen is intézni hasonló ügyes szöveget az asszonyokhoz, mert önk vaióban sokat tehetnek. — Szerk.

MAI KÉPÜNKHÖZ.

A legrégebbi szerzetesi lovagrend a Johannitarend, melyet később máltai lovagrendnek is neveztek. Alapítója a hagyomány szerint Maurus nevű gazdag kereskedő volt, aki Jeruzsálemben az odaseregülő keresztény zarándokok részére fogadót és kórházat alapított. A szerzeteseket ispotály testvéreknek nevezték. A rend később a vallás védelmezését is életszabályává tette. Lovagrenddé alakult s mint ilyen páratlan lovagias erényeivel igen nagy szolgálatakat tett az egyháznak. Valamikor hazánkban is nagyon el volt terjedve. 1552-ben a törökök négy hónapig ostromolták Málta szigetét, ahol a rendnek székhelye volt. A maroknyi lovagcsapat azonban négy hónap alatt 20,000 török harcost terített le, mire a szultán kénytelen lett visszavonulni. — A rendnek jelenlegi szerepe betegápolás háboruban. E célra saját költségén 192 vasuti kocsit bocsát a hadügyminiszter rendelkezésére teljesen felszerelve. A rend mostani nagymestere egyik főhercegünk. A rendnek egy nemes hölgyek részére alapított intézete is van Prágában, ahol az apátnő szintén főhercegnő szokott lenni. Nem régen ez intézet új apátnőt kapott, akit a rend öltözetében mai képünkön mutatunk be olvasóinknak.

A szerkesztőség üzenetei

S. A. Némedi. Ezt az ügyet személyesen kell megbeszélni valami ügyvéddel. Esetleg azzal, akit levelében említett. — B. K. Cleveland. A „Magyarországi szent Erzsébet amerikai Hírökében” önként nyilvánuló jó szives akaratából megjelent lapunkra vonatkozó lelkes sorokért fogadják hálás köszönetünket. — K. P. Torna. Nem érünk rá utána járni. — R. K. Sóskut. Szűts és társa, Budapest Kossuth Lajos utca. — W. A. Andrásfalva. Ugy nem, de erga s. igen. — R. I. Simontornya. Zavaros. Cs. J. Szombathely. Szívölő köszönjük. — Botond. Igaza van. A nép szegény, nehezen fizethet lapért. De hát e bajon azért az ön által ajánlott módon még se lehet segíteni. Az az segíteni lehetne, de segítve azért soha se lesz, mert nagy hittel a hegyeket talán áthelyezhetnők, de a hivatkozottakat megindítani teljes lehetetlenség. — Cs. G. Agyagos. Most sok a sürgösebb. — J. Püski. A jövő számban. — H. J. Verebély. Tótul is beszélő derék ügyvéd Pozsonyban Dr. Neumann József, derék kath. férfi. Utasítsák feleit ő hozzá. — S. T. Tata-Tóváros. A tartalom szép, de a forma nem hozzá való. Gyémánt darab rész foglalatban. — P. K. Győr. A szerkesztést és vezetést csak tessék rák bízni. Tudja Pál, mit kaszál. Ha úgy akarnánk itélni — föltéve, hogy ildomos és szabad volna — amint önk itélnek, akkor szent Pál apostolt a legnagyobb dicsekvőnek kellene tartanunk mindazok között, akik valaha a világon éltek. — K. J. Rákospalota. Sajnáljuk, de nem érünk rá. — H. I. Darufalva. Német és horvát nyelvű lapunk nincsen. — B. Gy. Fény. Nem érünk rá kikeresni. — 1980. sz. Akkor tévedésből történt. — Sz. E. Budapest. Dec. 2-án

Budapesti piac.

Gabnanemek (minőségi súly szerint.) *Buza*: bányási 6.55—6.95. Tiszavidéki: 6.60—7.05. Pestvidéki: 6.55—7.00. Fehermegyei: 6.55—7.00. Bácskai: 6.75—7.10. *Rozs*: 6.25—6.35. *Arpa*: takarmány 5.10—5.30; égetni való: 5.60—6.40; sörfőzdei 7.00—8.25. *Zab*: 5.95—6.25. *Kukoricza*: bányási 6.00—6.05; másnemű: 4.20—4.35. *Köles*: 5.00—5.70.

Liszt. (métermázsánként számítva) Nullás: 12.10; egyes: 11.50; kettős: 10.10; hármas: 10.10; négyes: 9.70; ötös: 9.00; hatos: 8.60; hetes: 7.20; nyolczas: 5.80; F. számu: 3.60; G. számu: 3.70.

A szerkesztésért felelős: Németh Gellért.

RÉTAY és BENEDEK

ezelőtt

KRISZTA és TÁRSA,

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti
lobogók gyára,

Budapest, IV. ker., Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és főisztelenő Császka György kalocsai érsek és
a budapesti oltáregylet egyedüli szállítója.

Ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezésegyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szénisg-tartókat, kelyheket, áldozató kelyheket, keresztek, füstölőket, oltárlámpákat, csillárokat, szobrokat nagy választékban. Elfogadjuk stációképek és szentképek festését: oltárok, Mária-trónok, Krisztus-sírok és szőszékek akármilyen rajz szerinti művészies elkészítését. — Egyházi kelmék, csipkék, falfeszületek, búcsújáró feszületek nagy választékban kaphatók raktárunkon. 35-52

Kívánatra készségesen küldünk bérmentve árjegységeket, alkalmas mintákat.

Hirdetéseket

„Sz. István király naptár“

részére, melynek már most
a legnagyobb elterjedés biztosítva van, kizárólagosan
felvesz a

„MAGYAR NÉPLAP“
kiadóhivatala

Budapesten, Práter-utca 44.

„SZ. GELLÉRT“

KÖNYVNYOMDA

BUDAPEST,

VIII. ker., Práter-utca 44. szám.

elvállal mindennemű

NYOMTATVÁNYOKAT.

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag
Friedenstein Vilmos hirdetési irodája
(Budapest, Teréz-körút 3.) fogad el.

Főt. Plébánia-Hivataloknak.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda tisztelettel adja tudomásul, hogy ezentul az összes egyházi nyomtatványokat raktáron fogja tartani, melyek a legjutányosabb árakon lesznek kaphatók. Eddig raktáron vannak és azonnal küldhetőek: **Testimonium Confirmationis 100 darab 50 kr.**

Kivonat a születési anyakönyvből 100 drb 60 kr. — Halálozási értesítvény 100 drb 70 kr.

Keresztelési, Házassági és Halálozási űrlapok,

magyar szöveggel 25/40 cm. finom erős papírra nyomva: 100 darabja 1 frt 30 kr. ugyanez magyar és latin szöveggel kisebb középerős papírra nyomva 100 darab 1 frt.

Továbbá kaphatók: **községi hitelszövetkezeti tagsági és törlesztési könyvecskék.**

Ezen nagy 8-rétű 8 oldalas, erős borítékkal ellátott könyvecskék darabját 2 krajcárjával adjuk.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda ezenkívül elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű nyomtatványokat és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb árakon; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plébános urakat, a községi elöljárókat, a különféle egyletek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentul ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Sz.-Gellért“ katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így is támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetien támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretet arathat.

Budapest, 1895. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent Gellért“ könyvnyomda.